

Egyházzenei kiállítás a Klimo-könyvtárban!

„Musica Sacra – Egyház(megye)i zenekultúra a Püspöki Könyvtárban” címmel november 25-én egy nagyszerű kiállítás nyílt a Pécsi Egyetemi Könyvtárban (Szepesy Ignác u. 1-3.), a Klimo-könyvtár csodálatos termeiben. A Dezső Krisztina muzeológus által szervezett tárlat változatos képet ad egyházmegyénk, de különösen a Székesegyház zenei múltjáról.

A tárlók egyik felében többszáz éves mise- és énekeskönyveket találunk, köztük számos különleges darabot is. Megjelennek a protestáns felekezetek szertartáskönyvei is. A másik tárló sor főképp a dóm zenetörténetének epizódjait illusztrálja a török idők utáni újrakezdéstől az 1950-es évekig. Emellett láthatóak Liszt Ferenc pécsi látogatásának dokumentumai, és természetesen nem maradhatott ki az Angster Orgonagyár sem. Hölzl Szeráf Ferenc, Lickl György és a többi neves XVIII-XIX. századi pécsi karnagy korszaka után két tárlóban a Székesegyházi Énekiskola emlékei helyezkednek el. Fényképek, fénykép-reprodukciók, kéziratos kották, és a történethez kötődő könyvek (pl. a Glatt-féle módszertan, vagy a Magister Choralis) mellett egy 1938-as, jubileumi kitűző is megtekinthető.

A kiállítást Fischerné Dárdai Ágnes könyvtárigazgató, Mayer Mihály megyéspüspök és Jobbágy Valér karnagy nyitotta meg. Püspök atya számos bibliai idézettel tarkított beszédben elemezte a szakrális zene fogalmának jelentőségét. Karnagyunk áttekintette az ezeréves zenei írásbeliséget, a Pécsi Egyházmegye egyházi zenetörténetéből pedig kiemelte Klimó György és Dulánszky Nándor püspökök munkásságát. Változatos előadását így fejezte be: „Úgy érzem, maga a könyv, maga a kottakép, vagy maga az ábra nagyon keveset nyújt nekünk, ha nem látjuk ezek mögött a liturgiát, az embert és az Istent.”

A megnyitón iskolai kórusok is közreműködtek: a Szent Mór Katolikus Iskolaközpont kórusa (Karvezető: Kopjár Anikó), szólót énekelt Haramza Klára, valamint a Mátyás Király Általános Iskola kiskórusa (Karvezető: Balogh Mónika). Ismét egy olyan alkalom volt ez, amikor fájó szívvel gondolhattunk a felszámolt Püspöki Énekiskola fiúkórusára, amely jövőre lenne 20 éves.

A megnyitóról készült videofelvétel megtekinthető a következő linken: <http://www.lib.pte.hu/elektkonyvtar/hangtar/20091125.html#20091125>

A kiállítás 2010. március 31-ig látogatható, előtte a 72/501-600-as számon érdemes időpontot egyeztetni a könyvtár munkatársaival (Dezső Krisztina, Pohánka Éva).

Karácsony a Palestrina Kórusal

A Püspök Úr által celebrált ünnepi szentmise
2009. december 25-én, 11 órakor
kezdődik a Székesegyházban.

A szertartáson az alábbi művek csendülnek fel:
Griesbacher: Ecce sacerdos (II.)
Gabrieli: Missa „Pater peccavi”
Byrd: Laetentur caeli

A 2009. december 26-án, 11 órakor
kezdődő szentmisén az alábbiakat énekeljük:
Lassus: Missa „Confundantur superbi”
Victoria: O magnum mysterium

2009. december 27-én, 11 órakor,
a vasárnapi káptalani misén elhangzik:
Palestrina: Missa „Dies sanctificatus”
Palestrina: Dies sanctificatus

Szeretettel hívunk mindenkit a pécsi székesegyházba, Jézus születésének közös megünneplésére.

Megváltónkra várakozva

*Kovács Borbála Anna karénekes
karácsonyi gondolatai*

A keresztény ember legnagyobb boldogsága, hogy biztosan tudhatja, lelke meg van váltva az örök életre. Ezért a keresztény ember számára legfontosabb személy a Megváltó. Az én személyes Megváltóm. Igen, ezt mindenki mondhatja, mert Jézus Krisztus mindenkié. Jézus Krisztus mindenkit üdvözíteni akar, személy szerint mindenkiért föláldozta magát a kereszt oltárán. Bevégezve a Neki rendelt küldetést; a megváltás műve „*Beteljesedett!*” (Jn19,30).

Megváltásunk kezdetén Isten égi követet küld egy egyszerű és tiszta leányhoz, felfedve neki a megváltás tervét. Az angyal így szól: „*Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Íme, méhedben fogansz és fiút szülsz, és Jézusnak fogod nevezni. Nagy lesz ő, a Magasságbeli Fiának fogják hívni, az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját, és uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és királyságának nem lesz vége.*” (Lk1,30-33). Mária, Isten tökéletes teremtménye, elfogadja Isten tervét, belép a megváltás művébe: „*Íme az Úr szolgálóleánya, történjék velem szavaid szerint.*” (Lk1,38). Ebben a szent pillanatban a kezdet-nélküli, végtelen és örökkévaló Isten megfogant, és emberré lett. Végtelen és véges egyé váltak, Ég és Föld egységbe olvadt. Magnum Mysterium. Ez ádvent titka és öröme.

Jézus Krisztus emberi testet öltött, és egészen hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve. Egészen hasonlónak. Ez azt jelenti, hogy Megváltónk ismeri az emberi lét minden állapotát. Ismeri a fáradságot, ismeri a fájdalmat, ismeri az éhséget. Ismeri a baráti együttlétek jókedvű hangulatát, vagy a közös ebéd utáni meglegedett nyugalmat. Ismeri a teljesítendő feladatok súlyát, és a társadalmi elvárásokat. Jézus személyesen ismeri az embert. Ezért jött közénk, hogy megismerjen minket, és velünk legyen. Mi pedig azért születünk, hogy Őt megismerjük. Megismerjük a megváltás művét, az isteni tervet, és befogadjuk azt.

Ahogy egyre közelebb kerülünk Hozzá, kezdjük tapasztalni, hogy a bűn mekkora szakadékot jelent Isten és ember között. Ezért érezzük Istent megközelíthetetlennek, távolinak, idegennek. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy az ember nem fontos Isten számára. Nem is törődik vele. Ekkor tekintünk a Nagy Titokra. Lássuk meg benne a Mennyei Atya túlárado

szertetét: „*Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Mert nem azért küldte Isten a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ.*” (Jn3,16-17)

Mária tökéletes engedelmisséggel IGEN-t mond az angyal szavaira: Igen, belépek az Isten tervébe, nincs további tervem a saját életemmel. Igen, belépek az ismeretlen jövőbe, a szüntelen REMÉNYSÉGbe. Igen, Mennyei Atyám, bízom Benned!

Megváltásunk elkezdődik. Csendben, elrejtetten. A Kismama szíve alatt formálódva növekszik a Megváltónk. Elindul felénk az Atya kedvelt gyermeke, kinek „*tanítására várnak a nemzetek*” (Iz42,4). Hosszú hónapokig csak két ember tud érkezéséről, pedig eljövételéről ezer évek óta próféták jövendöltek. Mégis csendesen jön hozzánk, mert a Titok természete a csend, a szelidség, az alázatosság.

Jézus Krisztus ma is, az oltáron megtestesülve is végtelenül alázatos. Megtestesül, és föláldozza magát minden szentmisében érted és értem, hogy megváltson minket. Ma is szálláshelyet koldul lelkünk ajtaján kopogtatva. És amikor mi elutasítjuk, Ő akkor is eljön. Mert Ő „*a Krisztus, az Isten Fia, aki a világba jön*” (Jn11,27b).

Az én szívemben akad-e jászol Karácsonykor Megváltóm számára? A gyönyörű, szép, titokzatos éjjelen meglátom-e a csöpp búzakenyérben Őt?

Mint édes Úr szomjaz téged – ahogy a kereszten mondta (Jn19,28) –, a te jászolodba vágyik megszületni, megérkezni, megpihenni. Kicsiny gyermekként, kiszolgáltva. Ez az égszemű gyermek – csöpp rózsalevél – a végtelen Isten ajándéka számodra. Igazi ajándék! Fogadjuk el! Fogadjuk be! Lehetsz egyszerű pásztor, vagy napkeleti bölcs, Megváltódra a betlehemi jászolban találsz rá, s utána már másik úton térsz vissza otthonodba.

Ádvent van, a Titok elrejtve, de biztosan közeledik felénk. Szelíden, alázatosan. Érkezik a Békesség Királya, kinek országa nem ebből a világból való. Aki arra született, és azért jött a világba, hogy tanúságot tegyen az igazságról. És aki az igazságból való, az hallgat a szavára. (Jn18,37)

Induljunk el! Van Csillag az égen, aki mutatja az utat. Velünk van Mária, Megváltónk édesanyja.

Ezeket a napokat éljük mélységes csendben, a szent Kismama reménykedésével egyesülve:

Megváltónkra várakozva.

A Glatt Ignác Hagymányörző Közhasznú Egyesület hírei

Egyházzenei konferencia áprilisban – A Kórushíradó előző számában szó esett az OPUS Alapítvány pályázatáról, melyet az önkormányzat által az EKF Pécs 2010 programon belül elkülönített civil alapra nyújtott be. Városunk számos civil szervezete próbált élni a lehetőséggel, így a keret végessége miatt sokakat elutasítottak, a nyertesek pedig a pályázott összegnek csak egy részét kapták meg. Örömhír számunkra, hogy az Alapítvány pályázata sikeres volt, így 2010-ben (a szűkebb költségvetés ellenére is) megvalósul a Határtalan Misztérium c. programsorozat folytatása, benne azzal az egész napos egyházzenei programmal, melyet az alapítvány a Glatt Ignác Egyesülettel közösen szervez majd meg.

A program kora délelőtt egy egyházzene-történeti konferenciával kezdődik, melynek egyik szekciójában pécsi szakemberek adnak elő a középkori és a reneszánsz egyházi zene témakörében, a másik szekcióban pedig városunk egyházzene-történetének egyes korszakai, eseményei elevenednek meg. Terveink, és előzetes ígéretek alapján a konferencia előadói: Dr. Fedeles Tamás (egyetemi adjunktus, PTE-BTK), Fodor Gabriella Drs. (egyházzene-szakember, Pécs), Jobbágy Valér DLA (egyetemi docens, LFZE), Pohánka Éva (osztályvezető, PTE Egyetemi Könyvtár), Kerekes Szilárd (organológus, Budapest) és Onhausz Miklós (PhD-hallgató, PTE-BTK) lesznek. A délutáni koncerten a Schola Sancti Pauli és a Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa fog énekelni.

Reményeink szerint sikerül erre a napra szervezni a Székesegyházi Énekiskola egykori növendékeinek találkozóját. Az utolsó találkozó 2008 novemberében volt Báthory László atya szervezésében. Jó alkalom lehetne ez a Püspöki Énekiskola volt tanulónak is a találkozásra.

Az eseményt április második felében rendezzük meg, így a húsvéti Kórushíradó útján tudjuk tájékoztatni az érintetteket a pontos részletekről.

Pártoló tagság

Amennyiben egyetért a **Glatt Ignác Hagymányörző Közhasznú Egyesület** célkitűzéseivel, és anyagi helyzete ezt lehetővé teszi, támogassa az Egyesület működését, segítve ezáltal a Palestrina Kórus fennmaradását és munkáját.

A pártoló tagsági díj összege: **5000 Ft/fő/év**

Bankszámlaszámunk:

CIB 10700055-49129201-51100005

A közlemény rovatban tüntesse fel pontos címét! A pártoló tagságot ugyanis évi négy alkalommal a Palestrina Kórushíradó útján tájékoztatjuk tevékenységünkről. Ezen felül minden általunk előállított hanghordozóból, vagy könyvből tagilletményként egy példányt eljuttatunk egyesületünk tagjaihoz.

CD-kiadás – Karnagyunkkal történt egyeztetés után már elmondható, hogy a következő évben nekilátunk egy 5 CD-ből álló sorozat kiadásának, mely a Székesegyházi Énekiskola és a Palestrina Kórus összesen 120 éves működésének öt nagy korszakát mutatja be. Bár az egyes korszakok fő vonásai és emblematikus darabjai ismertek, a CD-k pontos zenei anyaga még a repertoárt érintő további kutatásokat igényel.

Pártoló tagság – December 10-ig összesen 48-an jelentkeztek pártoló tagjaink sorába, és/vagy fizették be a tagdíjat. Köszönjük a bizalmat és a támogatást!

2010. évi tagdíjak – Kérjük az Egyesület céljait támogató pártoló tagságot, illetve az újonnan belépő tagokat, hogy a 2010. évi tagdíjat lehetőleg február, vagy március hónapban fizessék be. Tudjuk, hogy ez megterhelő azok számára, akik 2009 második felében a töredék-évre is áldoztak, de a legtöbb pályázat leadási ideje március-április, amihez tudnunk kell, mekkora pályázati önerővel számolhatunk.

Hírek röviden

Cecília-napi egyházzenei áhítat – Idén november 21-én, szombaton került megrendezésre a hagyományos egyházzenei áhítat, koncert, kórustalálkozó. Ebben az évben 7 kórus ünnepelt együtt: a Szent Mór Iskolaközpont vegyeskara (Kopjár Anikó), a Nagy Lajos Gimnázium Laudate Kórusa (Havasi Gábor), a Szent Ferenc Plébánia Szeráfi Kórusa (Nagy Ernő), a Belvárosi Templom Jubilate Kórusa (Dobos Lászlóné), a Jézus Szíve Plébánia énekkara (Balatoni Sándor, Dobos László), a Pécsi Bazilika Mozart Kórusa (Szamosi Szabolcs) és a Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa (Jobbágy-Radó Júlia). Konferált: Garadnay Balázs helynök, egyházmegyei zeneigazgató.

A Palestrina Kórus az alábbi műveket énekelte:

Orbán: Ave Maria,

Victoria: Versa est in luctum (ex Requiem)

Hassler: Verbum caro

Ez alkalommal 18 kórustag tudott eljönni, a Schola Cantorum Sopianensis néhány tagjával együtt összesen 23-an voltunk.

Összkar: Mozart: Ave verum, Handel: Alleluja

Repertoár – Ismét egy nagyszerű művel bővült a Palestrina Kórus repertoárja: november 2-án, a Megyéspüspök Úr által celebrált gyászmisén T. L. de Victoria Requiemjét énekeltek. December 6-án egy évek óta nem énekeltek misekompozíciót szólaltattunk meg: Victoria: Missa XIV. „Trahe me post te”.

Felhívás!

A Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa várja tagjai sorába a reneszánsz egyházi zene iránt érdeklődő, jó hangú, jó kottaolvasási képességű, keresztény gondolkodású, megbízható énekeseket.

Próbák szeptembertől júniusig:
szombaton 17.30 – 19.30
vasárnap, a szentmise előtt 10.00 – 11.00

Érdeklődni
személyesen a 11 órai káptalani szentmise után,
vagy a 30/853-68-95-ös telefonszámon.

Gondolatok egy régi könyvből

Válogatott idézetek Dr. Franz Xav. Haberl: Magister Choralis c. művéből (Taizs J., Pécs, 1894)

„A katolikus egyház szertartásaival régi időtől fogva összekapcsolva és annak egyetemleges liturgiai életét átkarolva, a gregorián chorál a liturgiának lényeges alkotó részét képezi. A nyelv, melyen előadják, csengő és tiszteletre méltó, a hely, a hol megcsendül, csak szent lehet; éneklési módja egyszerű, világos és mégis fönséges!” (22. o.)

„A ki jól olvas és hangsúlyoz, ezzel már el is sajátította az ének előadás fő titkát” (52. o.)

„A mondottakból kitűnik, hogy szent kötelesség folyton gyakorolni és pedig a leg-
lelkiismeretesebb módon.” (208. o.)

„A gregorián énekekhez való praeludiumok-, köz- és utójátékoknak a következő és már elénekelt choralis részekkel tárgyi és eszmei összhangban kell állniok. Az orgonistának elő kell készíteni, tovább kell haladnia, át kell hidalnia, modulálnia, s nem szabad az egységet idegenszerű cadentiákkal vagy modern stílusú szabad phantasiával zavarnia; sőt inkább a kart s az intonátorokat diatonicus dallamokkal [...] és a chorálénekekből vett motivumokkal támogatnia s a kellő hangulatban kell tartania.” (209-210. o.)

„A chorális ének idealizálására és helyes fölfogására a leghatásosabb eszközök: a hívó szív és vidám kedély, figyelmes szellem, ájtatos lélek és az erős akarat mindent Isten nagyobb dicsőségére végezni.” (216. o.)

PALESTRINA kórushíradó

HIT - MŰVÉSZET - HAGYOMÁNY

A PÉCSI SZÉKESEGYHÁZ PALESTRINA KÓRUSÁNAK LAPJA

Felelős szerkesztő: Onhausz Miklós

E-mail: palestrina@freemail.hu,
glatt.pecs@gmail.com

Web: <http://palestrina.try.hu>

A Kórushíradó korábbi számai letölthetők
weboldalunkról.